

Hägersten-Älvsjö
Stadsdelsnämnd

2024-09-26

Runar Finnman (SD)
Henrik Åkerlund (SD)

Skrivelse om kriminella nätverk som kopplas till HVB-hem och familjehem

Socialtjänstens arbete är omfattande och står ofta inför stora utmaningar, både när det gäller arbetsmiljö och hanteringen av komplexa ärenden. Det är för närvarande en svår tid i samhället sett till förekomsten av gängkriminalitet där skjutningar och sprängningar blivit vardag för många invånare.

Ett annat problem som varit känt sedan länge är att minderåriga barn rekryteras in i gängkriminalitet och blir föremål för utredning hos socialtjänsten. Vid kontakt och pågående utredning hos socialtjänsten kan den minderåriga bli placerad vid HVB-hem eller familjehem. Placeringen av den minderåriga är något som socialtjänsten har det övergripande ansvaret för.

Den 24 augusti i år framkom det i Dagens Nyheter att kriminella och släktbaserade kriminella nätverk bedriver flera HVB-hem. I artikeln hänvisar polisen till en enskild rapport om detta och uttalar sig följande: " Vi placerar barnen i en miljö som gör att det sannolikt kommer ut i sämre skick efter tiden på HVB". Sverigedemokraterna anser att detta är en utveckling som är djupt olycklig för såväl den minderåriga och samhället i stort när kommuner och stadsdelsnämnder placerar barn inom verksamheter som kopplas till kriminella nätverk.

Det har uppdagats att flera HVB-hem i Sverige drivs av kriminella nätverk, inklusive släktbaserade gäng. En nyligen offentliggjord polisrapport visade att minst 18 bolag som driver HVB-hem på 28 platser har kopplingar till organiserad brottslighet. I vissa fall har dessa hem använts som lager för vapen och narkotika, vilket gör att barn som placeras där riskerar att hamna i en ännu farligare miljö än tidigare. Vissa av dessa hem har anställda med direkta kopplingar till kriminella gäng, och det finns också misstankar om att dessa miljöer används för att rekrytera barn till kriminell verksamhet.

Socialförvaltningen utvecklar socialtjänsten och funktionshinderomsorgen genom att samordna, vägleda och följa upp socialtjänsten i Stockholms stad. En väsentlig del av arbetet sker i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Socialförvaltningen har ett omfattande ansvar när det gäller att placera barn i trygga och lämpliga miljöer, inklusive på HVB-hem. Om ett barn placeras på ett HVB-hem som är kopplat till ett kriminellt nätverk, kan socialförvaltningen anses ha brustit i sitt ansvar på flera sätt. Socialförvaltningen har bland annat en lagstadgad plikt att säkerställa att de barn som placeras får en trygg och säker miljö. De ska även säkerställa att HVB-hem följer de föreskrifter som Inspektionen för vård och omsorg har satt upp. Socialförvaltningen har också en skyldighet att agera snabbt om det finns misstankar om att ett HVB-hem inte är säkert.

Sammanfattningsvis har socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen ett stort ansvar för att skydda barn från skadliga miljöer. Om ett HVB-hem har kriminella kopplingar, och socialförvaltningen misslyckas med att upptäcka eller agera på detta, kan de hållas ansvariga för att inte ha uppfyllt sin omsorgsplikt.

Vi vill därför fråga stadsdelsförvaltningen följande:

1. Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen om en placering av minderårig allvarligt brister i relation till omsorgsplikten, tillsyn och kontroll samt anmälningsplikt eller åtgärder vid misstankar?
2. Har förvaltningen fått några indikationer på att placerade ungdomar från vår stadsdel hamnat på hem där verksamheten visat på en koppling till kriminella nätverk?
3. Genomför förvaltningen någon rutinmässig kontroll när det gäller att utesluta att verksamheten på det aktuella HVB-hemmet bedrivs med koppling till kriminella nätverk innan placering sker, och hur ser den i såna fall ut?
4. Vilka rutiner aktiveras om ett kriminellt nätverk misstänks kopplas till verksamheten på ett HVB-hem eller familjehem för placering av minderårig från stadsdelen?
5. Hur kan det uppstå en situation där Stockholms stad genom sina stadsdelsförvaltningar och andra kommuner kan felplacera minderåriga i verksamheter som kopplas till kriminella nätverk?
6. Samverkar stadsdelsförvaltningen med Inspektionen för vård och omsorg som fått i uppdrag att skärpa tillsynen över HVB-verksamheter för att motverka dessa brottsliga aktörer?